

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

SPRAWOZDANIE

**z ponowienia niektórych czynności wyborczych w wyborach
do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych
w dniu 22 stycznia 2006 r. w województwie śląskim w okręgu nr 27
z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie**

Warszawa, styczeń 2006 r.

Na podstawie art. 212 ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.¹) Państwowa Komisja Wyborcza przedstawia Marszałkowi Senatu oraz Sądowi Najwyższemu sprawozdanie z ponowienia niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w województwie śląskim w okręgu nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 74, poz. 786 i Nr 154, poz. 1802, z 2002r. Nr 14, poz. 128, Nr 113, poz. 984, nr 127, poz. 1089 i Nr 153, poz. 271, z 2003 r. Nr 57 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 oraz z 2005 r. Nr 140, poz. 1173.

I. Podstawa prawna ponowienia czynności wyborczych

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 20 grudnia 2005 r. zarządził ponowienie niektórych czynności wyborczych i przeprowadzenie wyborów do Senatu RP w województwie śląskim w okręgu wyborczym nr 27 z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie. Wybory zostały wyznaczone na niedzielę 22 stycznia 2006 r. Postanowienie Prezydenta wraz z kalendarzem wyborczym zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw z dnia 22 grudnia 2005 r., Nr 252, poz. 2123

Postępowanie wyborcze i wybory zostały postanowione w związku z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2005 r. dotyczącą rozstrzygnięcia o ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 25 września 2005 r. W uchwale tej Sąd Najwyższy stwierdził nieważność wyborów do Senatu w okręgu wyborczym nr 27 i wygaśnięcie mandatów senatorów wybranych w tym okręgu, nakazując ponowienie postępowania wyborczego począwszy od zarządzenia wydrukowania kart do głosowania. Uchwała Sądu Najwyższego została ogłoszona w Dzienniku Ustaw z dnia 19 grudnia 2005 r. Nr 248, poz. 2097.

Zadania i czynności wyborcze wynikające z postanowienia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej prowadzone były na podstawie ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej Ordynacją wyborczą (Dz.U. Nr 46, poz. 499 ze zm.) zgodnie z zakresem unieważnienia określonym w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2005 r. Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 grudnia 2005 r. informujące o postanowieniu Prezydenta w sprawie ponowienia czynności wyborczych i dacie głosowania w dniu 22 stycznia 2006 r. zostało rozplakatowane na obszarze okręgu wyborczego nr 27 na przełomie grudnia 2005 r. i stycznia 2006 r.

II. Realizacja zadań i czynności wyborczych

1. Państwowa Komisja Wyborcza niezwłocznie po ogłoszeniu postanowienia Prezydenta RP w sprawie wyborów przystąpiła do realizacji zadań w tym zakresie. Sporządzona i przekazana została komisjom wyborczym i urzędom gmin, a także zamieszczona w internecie na stronie www.pkw.gov.pl informacja dotycząca czynności wyborczych i wyborów wyznaczonych na dzień 22 stycznia 2006 r., w której przypomniano o obowiązujących przepisach prawa i procedurach wyborczych dotyczących biernego i czynnego prawa wyborczego, sporządzania spisu wyborców, prowadzenia kampanii wyborczej, zasad finansowania kampanii wyborczej. W szczególności poinformowano, iż w wyborach w dniu 22 stycznia 2006 r. uczestniczyć będą te same komitety wyborcze oraz ci sami kandydaci na senatorów co w wyborach przeprowadzonych 25 września 2005 r., a także głosowanie przeprowadzone będzie przez te same komisje wyborcze i w tych samych obwodach. Prawo wybierania przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie, które najpóźniej w dniu głosowania kończą 18 lat i zostaną ujęte w stałym rejestrze wyborców w gminach położonych na obszarze okręgu wyborczego nr 27. Pełnomocnicy komitetów wyborczych zarejestrowanych kandydatów na senatorów mają prawo wyznaczenia po jednym mężu zaufania do każdej obwodowej komisji wyborczej.
2. Państwowa Komisja Wyborcza w piśmie skierowanym do wójtów, burmistrzów i prezydentów miast udzieliła jednocześnie szczegółowych wyjaśnień dotyczących sporządzania spisów wyborców oraz wydawania zaświadczeń o prawie do głosowania; przypomniała o obowiązku podania do publicznej wiadomości obwieszczeń o numerach i granicach obwodów głosowania i siedzibach obwodowych komisji wyborczych, a także o potrzebie zwołania posiedzeń komisji obwodowych w celu ustalenia, czy nie zachodzi konieczność dokonania zmian w ich składach, np. z powodu rezygnacji z

członkostwa. Państwowa Komisja Wyborcza udzieliła również szczegółowych wyjaśnień komitetom wyborczym w sprawie zasad finansowania kampanii wyborczej. Wskazała zwłaszcza, że komitet wyborczy może wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwotę odpowiadającą limitowi okręgowemu ustalonymu zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt 1 Ordynacji wyborczej, co stanowi 107.576 zł. Stosownie do art. 114 ust. 3 Ordynacji wyborczej komunikat Państwowej Komisji Wyborczej o liczbie wyborców ujętych w rejestrach wyborców stanowiącej podstawę do obliczenia limitu dopuszczalnych wydatków na wybory, został ogłoszony w Monitorze Polskim Nr 84, poz. 1223 z dnia 30 grudnia 2005 r. oraz podany w dzienniku „Rzeczpospolita” i na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej. Każdy komitet wyborczy ma obowiązek otwarcia rachunku bankowego, na którym będą gromadzone środki finansowe przeznaczone na kampanię wyborczą. Wpłaty na rachunek komitetu wyborczego wyborców – zgodnie z art. 113 ust. 3 Ordynacji wyborczej – mogą być wnoszone przez osoby fizyczne w wysokości 15 - krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę, co stanowi kwotę 12.735 zł. Komitety wyborcze partii politycznych mogą natomiast finansować kampanię wyborczą wyłącznie ze środków Funduszu Wyborczego. Przychody i wydatki komitetu wyborczego pełnomocnik finansowy jest obowiązany rozliczyć w sprawozdaniu wyborczym, które zgodnie z art. 120 ust. 1 Ordynacji wyborczej, w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów (tj. do 22 kwietnia 2006 r.) należy złożyć Państwowej Komisji Wyborczej.

3. Państwowa Komisja Wyborcza wykonując zadania określone w Ordynacji wyborczej, uchwałami z dnia 23 grudnia 2005 r. ustaliła wytyczne:
 - dla Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, dotyczące zadań i trybu pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania oraz ustaleniu wyników głosowania i wyników wyborów w związku z podjęciem niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27,

- dla obwodowych komisji wyborczych, dotyczące zadań i trybu ich pracy w przygotowaniu i przeprowadzeniu głosowania w związku z podjęciem niektórych czynności wyborczych w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27.

Uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie wytycznych zostały ogłoszone w Monitorze Polskim Nr 84, poz. 1215 i 1216 z dnia 30 grudnia 2005 r. W celu zapewnienia pomocy w przygotowaniu obwodowych komisji wyborczych do wykonania czynności wyborczych wydrukowano centralnie i dostarczono tym komisjom broszurę z wytycznymi, regulaminem komisji obwodowych oraz wzorem zaświadczenia dla mężów zaufania. Przekazana została także w celu wywieszenia w lokalach wyborczych „Informacja Państwowej Komisji Wyborczej o warunkach ważności oddanego głosu na karcie do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej”. Wytyczając zadania dla Okręgowej Komisji Wyborczej Państwowa Komisja Wyborcza wskazała w szczególności na potrzebę ustalenia, czy zarejestrowani kandydaci na senatorów nadal posiadają prawo wybieralności i potwierdzenie przez nich faktu kandydowania wraz z ewentualną aktualizacją danych osobowych, a następnie podanie przez rozplakatowanie obwieszczeń informacji o zarejestrowanych kandydatach. Za ważne zadanie Komisji Okręgowej uznano sprawowanie nadzoru nad prawidłowym i terminowym sporządzeniem spisu wyborców. Państwowa Komisja Wyborcza poleciła także dochowanie należytej staranności przy ustalaniu treści karty do głosowania oraz procesu druku kart i dostarczenia ich obwodowym komisjom wyborczym. Przypomniała jednocześnie, iż sposób drukowania i dostarczenia kart do głosowania określa uchwała Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 sierpnia 2005 r. (M.P. Nr 48, poz. 660). Natomiast zadania związane z ustaleniem wyników głosowania i wyborów określają uchwały: z dnia 29 sierpnia 2005 r. w sprawie trybu i sposobu wykonywania przez okręgowe komisje wyborcze zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005 r.

(M.P. Nr 52, poz. 714) oraz z dnia 8 sierpnia 2005 r. w sprawie zasad i sposobu wykorzystania elektronicznego systemu przesyłania i przetwarzania danych o wynikach głosowania i wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 25 września 2005r. (M.P. Nr 48, poz. 661).

4. Okręgowa Komisja Wyborcza w Częstochowie zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej ustaliła aktualny stan danych o kandydatach na senatorów oraz sporządziła obwieszczenie o kandydatach. Obwieszczenie zawierało dane 10 kandydatów; jeden z kandydatów występujących w wyborach w dniu 25 września 2005 r. złożył na piśmie oświadczenie o wycofaniu zgody na kandydowanie w wyborach w dniu 22 stycznia 2006 r. i na podstawie art. 153 ust. 1 w związku z art. 190 Ordynacji wyborczej, Okręgowa Komisja Wyborcza unieważniła rejestrację tego kandydata. Komisja ustaliła następnie treść karty do głosowania i zarządziła druk kart. Zapewniła także bieżący nadzór nad prawidłowym sporządzeniem przez urzędy gmin spisów wyborców, rozplakatowaniem obwieszczeń o obwodach głosowania, przygotowaniem lokali wyborczych. Zorganizowane zostały szkolenia członków obwodowych komisji wyborczych. Czynności wyborcze wykonano z zachowaniem terminów przewidzianych kalendarzem wyborczym.

III. Kampania wyborcza. Przebieg głosowania i ustalenie wyników głosowania i wyborów.

Kampania wyborcza prowadzona przez poszczególne komitety wyborcze nie była intensywna i przebiegała spokojnie. Jedynie w dniu wyborów zgłoszona została do Okręgowej Komisji Wyborczej informacja o prowadzeniu agitacji wyborczej, polegającej na umieszczeniu na stronie internetowej Ligi Polskich Rodzin tekstu zawierającego apel o głosowanie na kandydata zgłoszonego przez ten komitet wyborczy. O tym incydencie wraz z dostarczonym do OKW

wydrukiem z komputera zawierającym wskazany tekst powiadomiono niezwłocznie Komendę Miejską Policji w Częstochowie.

Wybory przeprowadzone w dniu 22 stycznia 2006 r. cieszyły się szczególnym zainteresowaniem mediów. Przez cały dzień wybory monitorowały 3 stacje telewizyjne (TVP 3, TVN i Polsat), 2 publiczne rozgłośnie radiowe oraz kilku dziennikarzy prasowych.

W dniu głosowania wszystkie lokale wyborcze mimo trudnych warunków atmosferycznych zostały terminowo otwarte i były czynne w godzinach określonych Ordynacją wyborczą, tj. od 6.00 do 20.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały w terminie spisy wyborców, karty do głosowania i formularze protokołów głosowania.

W celu zapewnienia pomocy komisjom obwodowym i nadzorowania ich pracy oraz rozpatrywania ewentualnych skarg wyborców, w przeddzień i w dniu głosowania pełnione były dyżury w urzędach gmin, dyżury członków Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie, a także członków Państwowej Komisji Wyborczej.

Okręgowa Komisja Wyborcza otrzymała za pośrednictwem Policji jeden sygnał dotyczący nieprawidłowości w postępowaniu obwodowej komisji wyborczej. Sygnał ten dotyczył rzekomego braku odpowiedniego zamknięcia oraz zabezpieczenia urny wyborczej w jednym z lokali wyborczych na terenie miasta Częstochowy. Funkcjonariusz policji informujący o tym zdarzeniu podał jednak, iż wskazany fakt w rzeczywistości nie miał miejsca. Wysłani na miejsce policjanci stwierdzili bowiem, że na skutek silnego zimna taśma zabezpieczająca zamknięcie urny częściowo odlepiła się, jednakże w taki sposób, iż nadal właściwie zabezpieczała urnę. W opisanej sytuacji Komisja odstąpiła od dalszych czynności w tej sprawie. Został również zgłoszony jeden przypadek nieprawidłowego przygotowania lokalu wyborczego. Polegał on na umieszczeniu na stole, przy którym wydawane były karty do głosowania, nieprecyzyjnie opisanych adresów określających części obwodu głosowania. Kartki te zostały przygotowane przez Urząd Miasta Częstochowy i miały służyć usprawnieniu obsługi wyborców w sytuacjach, gdyby do lokalu wyborczego

przybyła w jednym czasie większa ilość osób. W tym samym lokalu miało także nie być wywieszanej informacji o składzie obwodowej komisji. Przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej po osobistym sprawdzeniu tego doniesienia stwierdził, iż wspomniane kartki z adresami zostały już poprawione w czytelny sposób. Natomiast informacja o składzie obwodowej komisji wyborczej znajdowała się w widocznym miejscu. O powyższym został telefonicznie poinformowany autor skargi.

Obwodowe komisje wyborcze ustaliły wyniki głosowania poprawnie i sprawnie. Okręgowa Komisja Wyborcza stwierdziła tylko kilka przypadków drobnych błędów, spośród których jedynie jednej komisji wyborczej z terenu Częstochowy protokół został zwrócony z powodu niepodpisania wszystkich stron protokołu. W pozostałych przypadkach zaistniałe błędy były opisane w treści protokołu i z reguły dotyczyły niewłaściwie ustalonej liczby niewykorzystanych kart do głosowania.

Do lokalu żadnej obwodowej komisji wyborczej nie zgłosili się mężowie zaufania komitetów wyborczych.

Do protokołu Obwodowej Komisji Wyborczej nr 9 w Częstochowie członek tej komisji zgłosił zarzut, że komisja „umożliwiła sfilmowanie przez telewizję (przez odsłonięcie firan w oknie) zaraz po godzinie 20.00 oklejenia urny i liczenia podpisów. Na zgłaszającego zarzut pozostali członkowie komisji krzyczeli i uniemożliwili mu udział w liczeniu głosów.”

Obwodowa Komisja Wyborcza nr 9 odnosząc się do zarzutu wyjaśniła, iż po porozumieniu z przewodniczącym Okręgowej Komisji Wyborczej zezwolono telewizji na filmowanie przez okno oklejenia wlotu urny i liczenia kart niewykorzystanych. Po tych czynnościach firany w oknie zostały zasunięte. Ośmiu członków Obwodowej Komisji Wyborczej stwierdziło, że wnoszący zarzut był członkiem Komisji konfliktowym i wprowadzał do jej pracy zamieszanie, między innymi przez „wszczywanie sprzeczki” w obecności

wyborców. Podkreślano przy tym, że był jedyną osobą, która dezorganizowała prace Komisji.

Okręgowa Komisja Wyborcza potwierdziła, że czynności wstępne prowadzone przez komisję obwodową po zamknięciu lokalu z zewnętrznym – poza lokalem komisji - udziałem telewizji przeprowadzono w porozumieniu z przewodniczącym Okręgowej Komisji Wyborczej.

Frekwencja w wyborach wyniosła 9,03%.

Przy przyjmowaniu protokołów głosowania z obwodów i ustalaniu wyników głosowania i wyborów przez Okręgową Komisję Wyborczą obecni byli pełnomocnicy 2 komitetów wyborczych: Komitetu Wyborczego Ligi Polskich Rodzin oraz Komitetu Wyborczego Wyborców Nowy Senat 2005; żadnych zarzutów do protokołu Okręgowej Komisji Wyborczej pełnomocnicy ci nie wnieśli.

We wczesnych godzinach rannych przewodniczący Okręgowej Komisji Wyborczej w Częstochowie przekazał Państwowej Komisji Wyborczej protokół wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. Senatorami zostali wybrani ci sami kandydaci co w wyborach przeprowadzanych w dniu 25 września 2005 r.: Ryszka Czesław Wincenty, zgłoszony przez Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość oraz Lasecki Jarosław Waclaw, zgłoszony przez Komitet Wyborczy Wyborców Nowy Senat 2005.

Państwowa Komisja Wyborcza po otrzymaniu protokołu sprawdziła prawidłowość ustalonych wyników i w tym samym dniu, czyli 23 stycznia 2005 r. sporządziła obwieszczenie o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 27 przeprowadzonych w dniu 22 stycznia 2006 r. w związku z ponowieniem niektórych czynności wyborczych. Wyniki wyborów Komisja podała do publicznej wiadomości, oraz przekazała obwieszczenie do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw RP.

Obwieszczenie stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania. Obwieszczenie zostało przekazane Marszałkowi Senatu.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie posiadanych dokumentów stwierdza, że nie są jej znane fakty, które mogą być podstawą kwestionowania ważności wyborów.

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Ferdynand Rymarz

.....

Zastępcy Przewodniczącego

Państwowej Komisji Wyborczej

Jan Kacprzak

.....

Stanisław Kosmal

.....

Członkowie

Państwowej Komisji Wyborczej

Stefan Jaworski

.....

Andrzej Kisielewicz

.....

Andrzej Mączyński

.....

Włodzimierz Rymś

.....

Stanisław Zabłocki

.....

Tadeusz Żyznowski

.....

Załącznik:

„Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 23 stycznia 2006 r.”